

V

О преславні ботокуди,
Де ж я, бідний, слів найду,
Щоб як слід возвеличити
Вашу першу боротьбу!..

Ні давніше, ні пізніш ви
Не робили тільки стуку,
Як тоді, коли велася
Славна «битва за азбуку».

Як ви дільно там боролись
З неприязним елементом,
Як зливали поле битви,—
Та це кров'ю — атраментом!

Неприязні елементи,
Люд підсгунний і завзятий,
Ваші найлюбіші букви —
Йор, іри — вам хтіли взяти.

Ба не тільки йор, їри й ять —
Всю кирилицю забрати
Хтіли, а взамін накинуть
Альфабет латинський клятий.

Та й ще сміли величатись:
«Ми не вороги вам, де там!
Ми лиш просвітити хочем
Вас латинським альфабетом.

А й слова всі ботокудські
Найважніші: «стовп» і «хлоп»,
«Зрадник», «злотий пес», «підпора»,
«Ботокуда», «плосколоб», —

Всі латинським альфабетом
Дуже добре мож писати,
Тільки що тоді письмо те
Вся Європа ме читати».

Але ви, мої герої,
Не далися тим здурити,
Бо вам преці йшло о тое,
Щоб ся від Європи вкрити.

Та й притім ви добре знали,
Що вся ваша вартість людська,
Вся будучність, сила, слава,
Словом, жизнь вся ботокудська

В тій азбуці спочиває,
В йорах тих та ятях крнесь
І що скоро їх не стане,
То все парою розвієсь!

Тож ви сміло подоймили
В обороні їх прапор,
Сміло, твердо закричали:
«Згинем за йори, за йор!»

Ви три дні й чотири ночі
Безупинно так кричали,
А між тим підпори ваші
Три брошури написали.

Ах, брошури ті преславні,
Свідки боїв так грізних!
Три як сестри, а змістилось
Півчетверта мислі в них.

Там доказано доочне,
Що вся мудрість, всі науки
Всюди і у всіх народів
Починались від азбуки,

Що віднять комусь азбуку,
Се значить — його зіпхнути
Від освіти до варварства,
На путь тьми зо світла пути.

Що затим і ботокуда
Над всі скарби сього світу
Найвище цінить азбуку,
Бо азбука — то освіта.

Ба що більш, азбука — верх
Всеї мудрості й науки;
Вся наука й мудрість наша
Не йде далше від азбуки.

Ви беріть си академ'ї,
І гімназії, і школи
Людовії — лиш азбуки
Нам не тикайте ніколи!

Так, не тикайте азбуки
Нам, кирилиці святої!
Ми за ню й на смерть готові,
Ми, азбучнії герої!

А латинських альфаветів
Ми не хочемо і знати,
Вни для нас недобрі, бо
Ми не вмієм їх читати!

Ах, брошури ті премудрі!
Досі ще вни по стріхах
Ботокудських ся валяють,
Де припав їх смрад і прах.

Мов гармати-стіноломи,
Вни на ворогів упали,
Наче бомба, все довкола
Розігнали, розметали.

Уступили вороги, —
Певно, то їх в серце ткнуло,
Що в тих трьох брошурах лютих
Півчетверта думки було!